

**Spørsmål 49 (2022) fra Herman Ekle Lund (V): Spørsmål til kommunestyresak 41/22:
Forslag til endring av retningslinjene for alkoholsaker, Drammen kommune 2020-
2024**

Til: Rådmannen
Fra: Herman Ekle Lund (V)

Dato: 21.04.2022
Saksnr: 22/00048-49
Deres ref:

Venstre har noen spørsmål til denne saken.

Da saken ble sendt tilbake av formannskapet ved behandlingen 15.03. grunnet at den ikke var utredet slik det var ønsket i den opprinnelige bestillingen fra ordfører, var en av bestillingene til den nye utredningen at den skulle ha et kunnskapsgrunnlag som blant annet inkluderte «vurderinger fra Helsedirektoratet og andre interessenter på nasjonalt nivå, herunder eksempelvis interesseorganisasjoner for utelivsnæringen, konsertarrangører etc.»

Det eneste rådmannen har svart ut i denne forbindelse (i vedlegg 1 til saken – altså sett bort fra forklaringene om lydets natur, sitater fra veilederen, og eksempler fra andre byer), er en kort beskrivelse av prosessen rundt arbeidet med å lage veilederen (IS-0327) i 2009, hvor det ble nedsatt en «bredt sammensatt arbeidsgruppe med representanter fra både Helsedirektoratet, Fylkesmannen i Telemark, Folkehelseinstituttet, Arbeidstilsynet, Norsk musikkråd, Oslo kommune og firmaet Miljøakustikk AS, med Bergfald & Co som sekretærer. Norsk musikkråd, som er et samarbeidsnettverk og en interesseorganisasjon for musikklivet i Norge, brøt med arbeidsgruppen før ferdigstilling da de ikke fikk gjennomslag for sine synspunkter.» Rådmannen tar seg her ikke bryet med å presisere at Norsk Musikkråd trakk seg ut av denne arbeidsgruppen på grunn av uenighet rundt støynivået på innendørs konserter – som da er irrelevant for saken som skal behandles her.

- Er rådmannen av den oppfatning at denne feil opplysningen er irrelevant for saken?

Denne informasjonen kunne også kommunestyret, fått dersom rådmannen faktisk hadde utført bestillingen som ble gitt, og kontaktet aktører som Norsk Musikkråd, Norske Konsertarrangører, Virke Kultur og opplevelser og/eller «andre interessenter på nasjonalt nivå, herunder eksempelvis interesseorganisasjoner for utelivsnæringen, konsertarrangører», slik vi bestilte, og bedt dem avgi høringssvar. Undertegnede sjekket med flere av disse da sakspapirene til formannskapet ble utsendt, og ingen av disse da hadde blitt kontaktet med invitasjon til å bli hørt.

- Mener rådmannen at rådmannen har levert på bestillingen gjennom å ikke forsøke å hente inn slike innspill?

Uavhengig av denne detaljen, kan det uansett framstå av rådmannens utredning som at det ikke har skjedd noen form for forskning, interessepolitisk arbeid eller liknende blant disse «nasjonale

Styring og eierskap

Politisk sekretariat

Organisasjonsnummer
921234554

Postadresse
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Telefon +4732040000
kommunepost@drammen.kommune.no

aktører» siden samarbeidet om veilederen brøt sammen i 2009. Dette er naturligvis ikke riktig. Dette er et tema det beviselig har blitt jobbet mye med.

- Mener rådmannen likevel at det ikke er noe relevant informasjon tilknyttet dette som det kunne eller burde blitt innhentet forskning og/eller interessepolitiske synspunkter på?

På bakgrunn av at jeg har gjort Norske Konsertarrangører oppmerksom på saken, har de likevel selv sendt inn et høringssvar. Det ble sendt inn til politikerpost mandag 11. april på morgenen og jeg har sett kopi av innsendelsen. Likevel var ikke høringssvaret vedlagt saken da formannskapet behandlet saken 20.04, og det er ved innsendelsestidspunktet fortsatt ikke vedlagt sakspapirene til kommunestyret. Jeg kopierer for ordens skyld inn svaret under.

- Hvorfor har ikke rådmannen inkludert dette høringssvaret i saken, når det er akkurat den typen uttalelse som politikerne ba om i sin bestilling til saken?

Her er svaret fra Anders Tangen i Norske Konsertarrangører:

«Jeg synes argumentasjonen er noe merkelig her. Det refereres til veilederen (IS-0327) gjennom hele uttalelsen fra samfunnsmedisinsk avd. Men, de velger altså selv å legge seg på en strengere linje. I tillegg støtter eksemplene fra de ulike byene seg til veilederen, og ikke Drammens tolkning. At Norsk Musikkråd (der Norske Konsertarrangører var representert) trakk seg ut av arbeidsgruppa, var på grunn av uenighet rundt støynivået på innendørs konserter, og har ikke noe relevans til denne problematikken.

Fra vårt ståsted er det viktig at det er forutsigbare rammer, som er faglig forankret, og at det er lik praksis rundt om i landet. Det er svært uheldig at det ved lokale forhold utøves en innskjerpet praksis i forhold til nasjonal veileder. Dette er konkurransevridende for de berørte parter og kan være skadelig for arrangører og næringsliv.»

- Hva er rådmannens kommentar til dette innspillet? Setter det saken i et nytt lys, eller oppleves det som irrelevant?

Som høringssvaret synliggjør, velger Drammen i rådmannens forslag å legge seg på en annen linje enn de andre byene det er hentet eksempler fra i kunnskapsgrunnlaget.

- Hvorfor velger rådmannen å ikke støtte seg på den samme tilnærmingen som de andre byene det er hentet eksempler fra, ref uttalelsen?

Formannskapet valgte 20.04 å vedta en helt egen grenseverdi i saken, med en oppjustering fra 65 DB til 71 DB.

- Hva er rådmannens vurdering og konsekvensanalyse av denne beslutningen, opp mot de andre eksemplene som er gitt i saken, og veilederen?

Vi er videre kjent med at aktørene som ble invitert til å delta i høringen av den opprinnelige saken, ikke er blitt invitert til å avgi et høringssvar på den nye saken, selv om denne inneholder mye ny informasjon og endringer.

- Hvorfor er ikke disse aktørene invitert til å avgi nytt høringssvar, på bakgrunn av den endrede saken? Ser ikke rådmannen på dette som relevant informasjon?

Formannskapet valgte 20.04 å vedta rådmannens forslag til passus i 10E om at «Underholdning med sterk lyd, **som allsang** og lyd fra høyttaler, skal være tilpasset skjenkestedets beliggenhet.»

Jeg vil, opp mot denne ordlyden, avslutningsvis utfordre rådmannen på et konkret eksempel/case. Det gjelder utestedet Heidis Bier Bar. Et helt sentralt element i deres konsept er en takterrasse, hvor høy allsang, høy lyd og god stemning kan beskrives som en nøkkel til konseptet. Utestedet har vært en stor suksess i Drammen og representerer mange arbeidsplasser og inntekter til kommunen. Utestedet ligger imidlertid direkte vendt mot nye leiligheter i Engene, samt leiligheter som ble etablert for et par år siden en gate lenger sør, med mer.

- Forutsatt at «allsang og lyd fra høyttaler» ved et hypotetisk tilfelle oppleves som å være til sjenanse og uønsket fra naboene i form av klager; hvordan kommer rådmannen til å tolke dette opp mot den nevnte passusen i 10E, sammen med det nye forslaget fra formannskapet 20.04 om å vise stor grad av takhøyde i møte med kulturell aktivitet og lyd? Hvilken av partene vil rådmannen ta størst hensyn til i en slik case?
- Forutsatt at denne «allsangen og lyd fra høyttaler» alltid overstiger 71 desibel – gitt at formannskapets vedtak også får flertall i kommunestyremøtet – betyr dette da at Heidis Bier Bar alltid vil måtte søke om å få spille musikk og ha denne aktiviteten i sin 2. etasje? Hvis ja, hvilken innstilling er det sannsynlig at rådmannen vil gi til slike søknader, gitt at retningslinjene for øvrig blir vedtatt i kommunestyret slik formannskapet vedtok dem 20.04?

Vi ber ikke her om en saksbehandling av en enkeltaktør, men en vurdering av en case basert på inngangsverdiene vi har satt opp, som vi mener rådmannen bør kunne besvare og som det er relevant at besvares for at vi skal forstå det fulle omfang av forslagene. Dersom det krever anonymisering av eksemplet i casen for at rådmannen skal kunne besvare spørsmålet så er dette ok for innsender.

Håper på snarlig behandling da vi ser på dette som informasjon av høy viktighet for den endelige behandlingen av saken i kommunestyret.

Svar

Da saken ble sendt tilbake av formannskapet ved behandlingen 15.03. grunnet at den ikke var utredet slik det var ønsket i den opprinnelige bestillingen fra ordfører, var en av bestillingene til den nye utredningen at den skulle ha et kunnskapsgrunnlag som blant annet inkluderte «vurderinger fra Helsedirektoratet og andre interessenter på nasjonalt nivå, herunder eksempelvis interesseorganisasjoner for utelivsnæringen, konsertarrangører etc.»

Det eneste rådmannen har svart ut i denne forbindelse (i vedlegg 1 til saken – altså sett bort fra forklaringene om lydens natur, sitater fra veilederen, og eksempler fra andre byer), er en kort beskrivelse av prosessen rundt arbeidet med å lage veilederen (IS-0327) i 2009, hvor det ble nedsatt en «bredt sammensatt arbeidsgruppe med representanter fra både Helsedirektoratet, Fylkesmannen i Telemark, Folkehelseinstituttet, Arbeidstilsynet, Norsk musikkråd, Oslo kommune og firmaet Miljøakustikk AS, med Bergfald & Co som sekretærer. Norsk musikkråd, som er et samarbeidsnettverk og en interesseorganisasjon for musikklivet i Norge, brøt med arbeidsgruppen før ferdigstilling da de ikke fikk gjennomslag for sine synspunkter.» Rådmannen tar seg her ikke bryet med å presisere at Norsk Musikkråd trakk seg ut av denne arbeidsgruppen på grunn av uenighet rundt støynivået på innendørs konserter – som da er irrelevant for saken som skal behandles her.

- Er rådmannen av den oppfatning at denne feil opplysningen er irrelevant for saken?

Denne informasjonen kunne også kommunestyret, fått dersom rådmannen faktisk hadde utført bestillingen som ble gitt, og kontaktet aktører som Norsk Musikkråd, Norske Konsertarrangører,

Virke Kultur og opplevelser og/eller «andre interessenter på nasjonalt nivå, herunder eksempelvis interesseorganisasjoner for utelivsnæringen, konsertarrangører», slik vi bestilte, og bedt dem avgi høringssvar. Undertegnede sjekket med flere av disse da sakspapirene til formannskapet ble utsendt, og ingen av disse da hadde blitt kontaktet med invitasjon til å bli hørt.

- Mener rådmannen at rådmannen har levert på bestillingen gjennom å ikke forsøke å hente inn slike innspill?

Uavhengig av denne detaljen, kan det uansett framstå av rådmannens utredning som at det ikke har skjedd noen form for forskning, interessepolitisk arbeid eller liknende blant disse «nasjonale aktører» siden samarbeidet om veilederen brøt sammen i 2009. Dette er naturligvis ikke riktig. Dette er et tema det beviselig har blitt jobbet mye med.

- Mener rådmannen likevel at det ikke er noe relevant informasjon tilknyttet dette som det kunne eller burde blitt innhentet forskning og/eller interessepolitiske synspunkter på?

På bakgrunn av at jeg har gjort Norske Konsertarrangører oppmerksom på saken, har de likevel selv sendt inn et høringssvar. Det ble sendt inn til politikerpost mandag 11. april på morgenen og jeg har sett kopi av innsendelsen. Likevel var ikke høringssvaret vedlagt saken da formannskapet behandlet saken 20.04, og det er ved innsendelsestidspunktet fortsatt ikke vedlagt sakspapirene til kommunestyret. Jeg kopierer for ordens skyld inn svaret under.

- Hvorfor har ikke rådmannen inkludert dette høringssvaret i saken, når det er akkurat den typen uttalelse som politikerne ba om i sin bestilling til saken?

Her er svaret fra Anders Tangen i Norske Konsertarrangører:

«Jeg synes argumentasjonen er noe merkelig her. Det refereres til veilederen (IS-0327) gjennom hele uttalelsen fra samfunnsmedisinsk avd. Men, de velger altså selv å legge seg på en strengere linje. I tillegg støtter eksemplene fra de ulike byene seg til veilederen, og ikke Drammens tolkning. At Norsk Musikkråd (der Norske Konsertarrangører var representert) trakk seg ut av arbeidsgruppa, var på grunn av uenighet rundt støynivået på innendørs konserter, og har ikke noe relevans til denne problematikken.

Fra vårt ståsted er det viktig at det er forutsigbare rammer, som er faglig forankret, og at det er lik praksis rundt om i landet. Det er svært uheldig at det ved lokale forhold utøves en innskjerpet praksis i forhold til nasjonal veileder. Dette er konkurransevridende for de berørte parter og kan være skadelig for arrangører og næringsliv.»

- Hva er rådmannens kommentar til dette innspillet? Setter det saken i et nytt lys, eller oppleves det som irrelevant?

Som høringssvaret synliggjør, velger Drammen i rådmannens forslag å legge seg på en annen linje enn de andre byene det er hentet eksempler fra i kunnskapsgrunnlaget.

- Hvorfor velger rådmannen å ikke støtte seg på den samme tilnærmingen som de andre byene det er hentet eksempler fra, ref uttalelsen?

Formannskapet valgte 20.04 å vedta en helt egen grenseverdi i saken, med en oppjustering fra 65 DB til 71 DB.

- Hva er rådmannens vurdering og konsekvensanalyse av denne beslutningen, opp mot de andre eksemplene som er gitt i saken, og veilederen?

Vi er videre kjent med at aktørene som ble invitert til å delta i høringen av den opprinnelige saken, ikke er blitt invitert til å avgi et høringssvar på den nye saken, selv om denne inneholder mye ny informasjon og endringer.

- Hvorfor er ikke disse aktørene invitert til å avgi nytt høringssvar, på bakgrunn av den endrede saken? Ser ikke rådmannen på dette som relevant informasjon?

Formannskapet valgte 20.04 å vedta rådmannens forslag til passus i 10E om at «Underholdning med sterk lyd, **som allsang** og lyd fra høyttaler, skal være tilpasset skjenkestedets beliggenhet.» Jeg vil, opp mot denne ordlyden, avslutningsvis utfordre rådmannen på et konkret eksempel/case. Det gjelder utestedet Heidis Bier Bar. Et helt sentralt element i deres konsept er en takterrasse, hvor høy allsang, høy lyd og god stemning kan beskrives som en nøkkel til konseptet. Utestedet har vært en stor suksess i Drammen og representerer mange arbeidsplasser og inntekter til kommunen. Utestedet ligger imidlertid direkte vendt mot nye leiligheter i Engene, samt leiligheter som ble etablert for et par år siden en gate lenger sør, med mer.

- Forutsatt at «allsang og lyd fra høyttaler» ved et hypotetisk tilfelle oppleves som å være til sjenanse og uønsket fra naboene i form av klager; hvordan kommer rådmannen til å tolke dette opp mot den nevnte passusen i 10E, sammen med det nye forslaget fra formannskapet 20.04 om å vise stor grad av takhøyde i møte med kulturell aktivitet og lyd? Hvilken av partene vil rådmannen ta størst hensyn til i en slik case?
- Forutsatt at denne «allsangen og lyd fra høyttaler» alltid overstiger 71 desibel – gitt at formannskapetets vedtak også får flertall i kommunestyremøtet – betyr dette da at Heidis Bier Bar alltid vil måtte søke om å få spille musikk og ha denne aktiviteten i sin 2. etasje? Hvis ja, hvilken innstilling er det sannsynlig at rådmannen vil gi til slike søknader, gitt at retningslinjene for øvrig blir vedtatt i kommunestyret slik formannskapet vedtok dem 20.04?

Vi ber ikke her om en saksbehandling av en enkeltaktør, men en vurdering av en case basert på inngangsverdiene vi har satt opp, som vi mener rådmannen bør kunne besvare og som det er relevant at besvares for at vi skal forstå det fulle omfang av forslagene. Dersom det krever anonymisering av eksemplet i casen for at rådmannen skal kunne besvare spørsmålet så er dette ok for innsender.

Håper på snarlig behandling da vi ser på dette som informasjon av høy viktighet for den endelige behandlingen av saken i kommunestyret.

Svar

21.01.2022

Bestilling fra ordfører vedrørende punkt 10 i retningslinjene for alkoholsaker i Drammen kommune for perioden 2020-2024:

«Rådmannen bes om å legge fram forslag til en mer presis bestemmelse, slik at det blir lettere for bransjen å forstå hvilket nivå de skal legge seg på når det kommer til musikk utendørs, og hva som er søknadspliktig.»

Det ble da utarbeidet et forslag som ble sendt på høring 28.01.2022, med høringsfrist 17.02.2022, og hvor alle mottakere av høringsbrev ble invitert til digitalt høringsmøte 11.02.2022.

Registrerte høringssvar ble inkludert i vurderingen, og saksfremlegg og vedlegg ble klargjort til behandling i Formannskapet.

I saksfremlegget foreslås: «(...) en lemping av eksisterende regelverk ved at noe spilling av musikk via høyttalere og underholdning i utendørs serveringsareal ikke er søknadspliktig. Etter dagens bestemmelser krever all bruk av høyttalere i utendørs skjenkeareal særskilt tillatelse fra kommunen og politiet, også bruk av bakgrunnsmusikk. Dette vurderer rådmannen ikke har vært tilsiktet, og endringsforslaget er ment å klargjøre hva som er søknadspliktig og ikke.»

For å ha en enklest mulig regulering og mulighet for styring av lydnivå, ble det derfor foreslått at bakgrunnsmusikk fra utendørshøyttalere skulle være unntatt søknadsplikt når det var innenfor samtalenivå målt ved høyttaler. Dette fordi bakgrunnsmusikk over samtalenivå gjør at gjester må heve stemmen høyere enn normalt samtalenivå for å kunne snakke sammen. Normalt samtalenivå er 65 dB. Det ble i saken poengtert at det er politisk handlingsrom for å sette grensen annerledes, og formannskapet valgte 20.04 å vedta en egen grenseverdi i saken, med en oppjustering fra 65 DB til 71 DB. Rådmannen mener at dette er helt i tråd med det handlingsrommet som veilederen gir.

Denne foreslåtte grensen var ikke knyttet til arrangement, men ved bakgrunnsmusikk. Det ble ikke foreslått endrede målemetoder eller støygrenser for arrangement.

15.03.2022

«Vedtak i fra Formannskapet

Saken sendes tilbake til rådmannen. I en ny sak som legges frem i neste møte skal det presenteres, og legges til grunn for rådmannens anbefaling for endringer i punkt 10, et nytt og mer utfyllende kunnskapsgrunnlag, som inneholder blant annet det følgende: grenseverdier i tråd med helsedirektoratets veileder IS-0327 («Musikkanlegg og helse»), eksempler på hvordan slikt regelverk er satt opp i andre norske sammenlignbare byer, samt vurderinger fra Helsedirektoratet og andre interessenter på nasjonalt nivå, herunder eksempelvis interesseorganisasjoner for utelivsnæringen, konsertarrangører etc. Det skal ikke foreslås endringer, utover forslag til endringer i punkt 10, som har noen praktiske konsekvenser utover å rette opp skrivefeil, oppdatere språk/terminologi el. Alle andre forslag til endringer som medfører konsekvenser som bør belyses nærmere i en utredning utsettes til neste helhetlige behandling av retningslinjene i 2024.»

Oppdraget fra formannskapet gitt 15.03 måtte besvares innen 29.03.2022. Det ble korte frister da sakspapirer måtte sendes ut før påske. Begrenset tid og begrensede tilgjengelige ressurser har gitt rammer for hvordan besvarelsen ble utført. I ettertid ser vi at vi burde ha orientert om at den korte saksbehandlingstiden førte til begrensninger i vårt svar.

- Grenseverdiene i IS-0327 Musikkanlegg og helse er referert, med begrepsforklaring.
- Eksempler er innhentet fra Oslo, Larvik, Trondheim, Bærum og Fredrikstad.
- Helsedirektoratets vurdering finner man i IS-0327, som i sin utforming inkluderte interessenter på nasjonalt nivå. Det arbeides med ny utgave, og Drammen kommune fikk høsten 2021 skriftlig svar fra Helsedirektoratet om at «de faglige anbefalingene som står i den eksisterende veilederen vil bli stående også i den nye veilederen». Dette har ikke vært inkludert i tidligere saksfremlegg da det ikke innebærer endring av den gjeldende nasjonale veilederen som man forholder seg til i dag, og således ikke har vært vurdert å tilføre ny informasjon.

Siden det ikke ble gjort endringer i forslaget etter behandling i Formannskapet 15.03.2022, har det ikke vært noe nytt forslag å sende på høring.

Når det gjelder uttalelsen fra Anders Tangen i Norske konsertarrangører så er denne ikke tatt med i saksfremlegget, ettersom den først ble mottatt etter at saken var publisert på politisk innsynsportal. Politisk sekretariat har opplyst direkte til Tangen, at eventuelle merknader derfor måtte sendes til politikere direkte.

Nedenfor er en oppsummering av vår tilbakemelding:

Det kommer ikke helt tydelig frem hvilke bestemmelser vedkommende viser til som «strengere» da dette ikke er oppgitt i henvendelsen. Som nevnt i bestemmelsene vil veilederen (IS-0327) være utgangspunkt for behandling av søknad om utendørs konserter/arrangementer. Bestemmelsene i de reviderte retningslinjene er slik vi ser det ikke skjerpet inn sammenlignet med slik bestemmelsene er i dag, der all bruk av utendørs høyttaler må søkes om. Det foreslås nå bl.a. ingen søknadsplikt for arrangementer på dagtid med vilkår beskrevet i punkt 10 c.

I utgangspunktet kunne Drammen, som flere andre kommuner, valgt å kun vise til Norsk Standard NS 8175 for fastmonterte høyttalere/installasjoner og IS-0327 for konserter og arrangementer, men siden det har vært et politisk ønske om å konkretisere bestemmelsene, og gjøre dem enklere å forholde seg til for bransjen, har Drammen kommune kommet med et forslag om at et lydnivå på 65 dB ved kilden/høyttaler ikke skal være søknadspliktig. Dette lydnivået gjelder fastmonterte høyttalere, som ikke er ment til bruk under konserter/arrangementer, men som bakgrunnsmusikk utendørs. Lydnivået vurderes i utgangspunktet som helsefaglig forsvarlig uavhengig av avstanden til nærmeste støyfølsom bebyggelse. Dersom man ønsker å spille høyere musikk fra fastmonterte høyttalere, kan dette søkes om. Ved behandlingen av slike søknader vil NS 8175 for tekniske installasjoner ligge til grunn. Dette innebærer at det er lydnivået innendørs hos nærmeste støyfølsom bebyggelse som vil være avgjørende for behandlingen av søknaden og her vil avstand og avbøtende tiltak spille inn.

Det er spørsmål om hvorfor forslaget ikke følger de andre byene som er tatt inn som eksempel. De forskjellige byene følger ikke en enhetlig løsning, og kan således ikke ses som normgivende. Den nasjonale veilederen er den felles kilden som skal gjøre det mest mulig likt over hele landet.

Det stilles avslutningsvis spørsmål ved forhold knyttet til Heidi's Bier Bar, og allsang. Dette vil ikke besvares konkret i dette svaret. Alle virksomheter plikter å drives slik at det ikke medfører fare for helseskade eller helsemessig ulempe, jfr. forskrift om miljørettet helsevern § 7. Dersom støy fra et utested gir helsemessig ulempe i områder som kommunestyret har regulert til boliger, vil ikke terskelen i retningslinjer for alkoholsaker på 71 dB være det avgjørende punktet.